

Sammendrag af september 2023

Varmeste siden 1874, niendesolrigeste siden 1920 og ret tør. Mange nedbørsdøgn og en enkelt dag med mange skybrud. Enkelte regionale varmebølger. Enkelte sommerdøgn men ingen tropedøgn. Ingen storme eller blæsevejr kom på den danske Stormliste.

Produktionstidspunkt: 2023-10-11

Oversigten bygger på kvalitetssikrede DMI-observationer

September 2023 endte med en middeltemperatur på 16,3°C på landsplan, hvilket er 2,7°C over klimanormalen på 13,6°C beregnet for perioden 1991-2020 og 2,4°C over tiårs-gennemsnittet på 13,9°C beregnet for perioden 2011-2020. Det er den varmeste september siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1874.

Den koldeste september er fra 1877 med 10,0°C i gennemsnit.

Top-10 for septembers middeltemperaturer er:

- 1) 16,3°C (2023)**
- 2) 16,2°C (1999,2006,2016)
- 5) 16,1°C (1949)
- 6) 15,5°C (1947)
- 7) 14,7°C (1934,2002)
- 9) 14,6°C (2014)
- 10) 14,5°C (1884,2005,2021)

Siden 2011 har middeltemperaturen (°C) for september i Danmark set således ud:

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
14,1	12,9	13,1	14,6	13,2	16,2	13,3	14,1	13,4	13,9	14,5	13,2	16,3

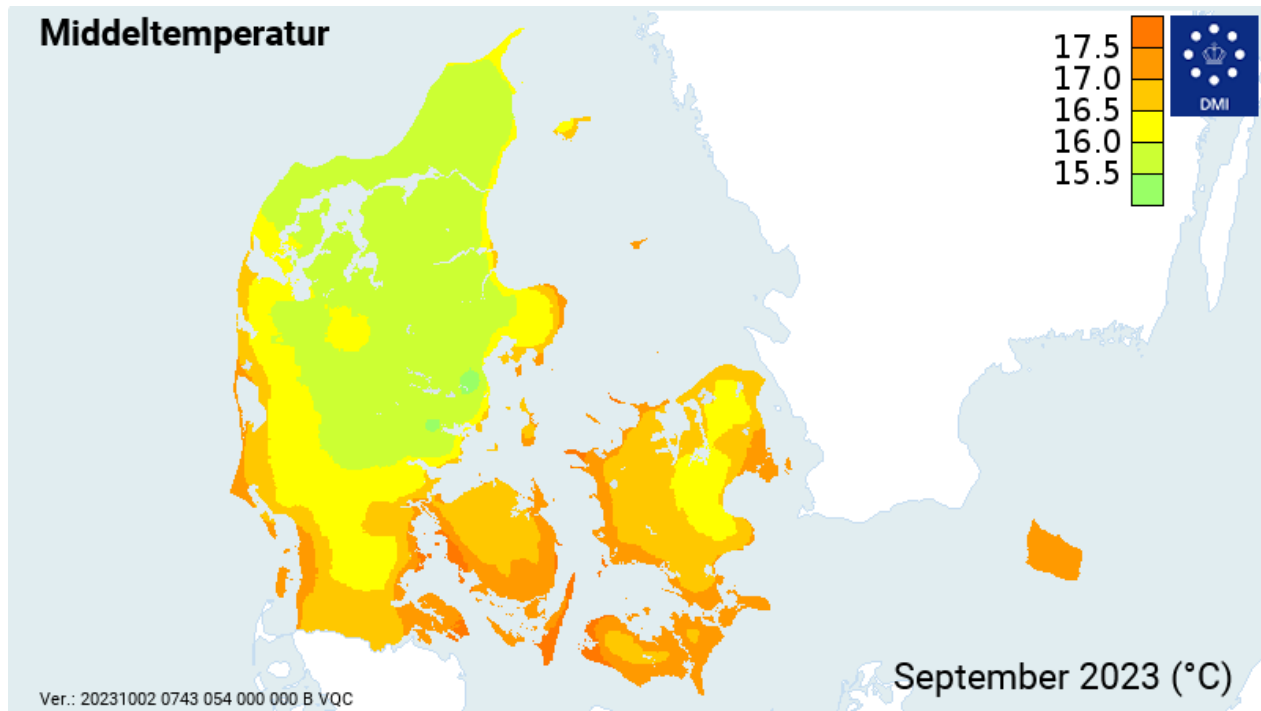
Månedens højeste temperatur på 28,5°C blev målt nordvest for Odense den 9. Månedens laveste temperatur på 1,8°C blev målt ved Isenvad i Midtjylland den 14.

I dagene 6.-12. september var der regionale varmebølger i Jylland og på Fyn og lokale varmebølger på Sjælland og Lolland. Der var ingen hede bølger.

Når gennemsnittet af maksimumstemperaturen målt over tre sammenhængende dage på et sted overstiger 25,0°C, er der lokal varmebølge. Når mere end 50% af en regions areal opfylder denne betingelse, er der regional varmebølge. Når mere end 50% af Danmarks areal opfylder betingelsen, er der landsdækkende varmebølge. Samme definitioner gælder for hede bølger, blot med temperaturgrænsen 28,0°C.

Antal klimatologiske sommerdøgn på landsplan blev 2,2 (klimanormal 1991-2020 0,3 døgn). For at få et sommerdøgn et sted skal temperaturen i løbet af døgnet nå op over 25,0°C. Der var ingen klimatologiske tropedøgn. For at få et tropedøgn et sted må temperaturen i løbet af døgnet ikke nå ned på 20,0°C. Tiendedele af sommer-/tropedøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har sommer-/tropedøgn.

Klimaregion Bornholm var varmest med 17,4°C i gennemsnit, mens klimaregion Nordjylland var koldest med 15,7°C i gennemsnit.

I gennemsnit ud over landet faldt der 54,5 millimeter nedbør i september 2023. Det er 20,2 millimeter eller 27% under klimanormalen på 74,7 millimeter for 1991-2020 og 28,1 millimeter eller 34% under tiårs-gennemsnittet for 2011-2020 på 82,6 millimeter.

Den vådeste september var i 1994, hvor der faldt 162 mm nedbør. Den tørreste september var i 1933, hvor der faldt 18 mm nedbør. De landsdækkende nedbørsmålinger startede i 1874.

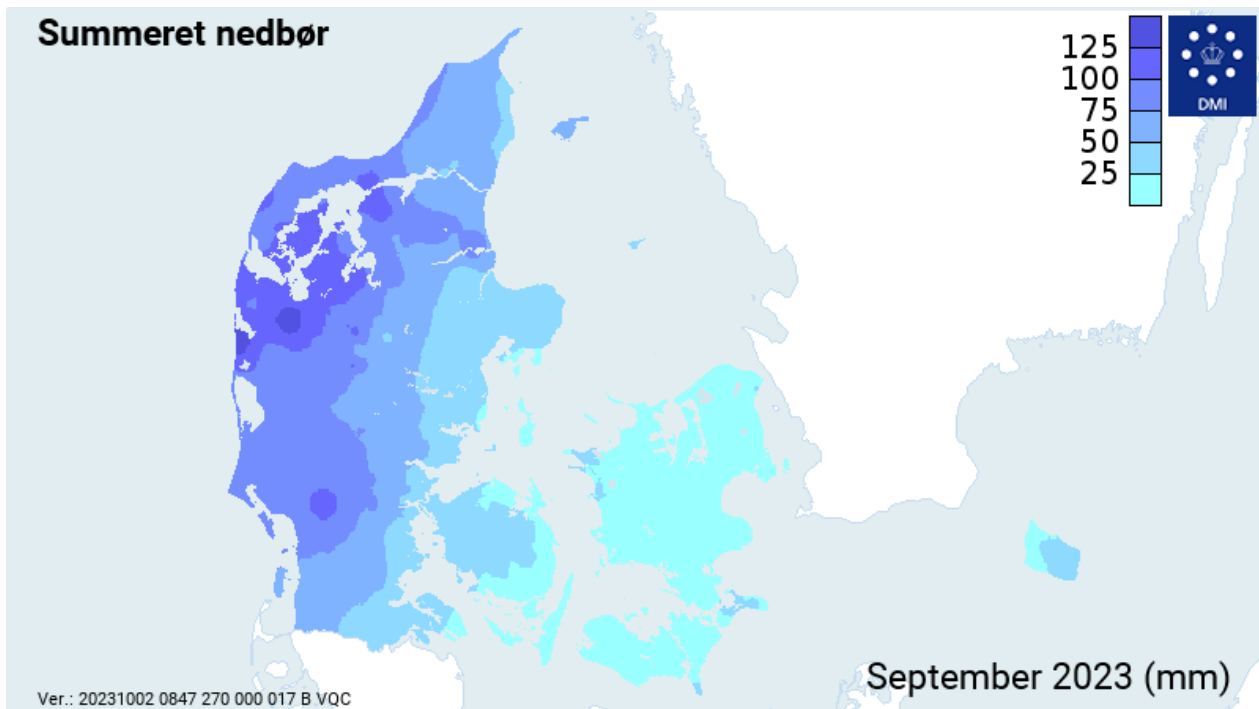
Siden 2011 har nedbørstallene (mm) for september i Danmark set således ud:

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
93,7	97,7	92,0	54,4	93,6	35,0	108,8	81,4	130,3	38,8	70,9	86,8	54,5

På landsplan var der i alt 14,1 klimatologiske nedbørsdøgn i september 2023. Tiendedele af nedbørsdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har nedbør.

Der blev registreret skybrud den 11. i et bredt bælte på tværs af Jylland syd for Limfjorden. Det toppede i Havnsø ved Mariager Fjord, hvor der blev registreret dobbelt skybrud. Skybrud er defineret som mere end 15,0 millimeter nedbør på 30 minutter.

Mest nedbør i september kom der i klimaregion Midt- og Vestjylland med 93,1 millimeter i gennemsnit, mens der i klimaregion København og Nordsjælland kom mindst med 13,1 millimeter i gennemsnit.

Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i september 2023 i 174,0 timer, hvilket er 30,5 timer eller 21% over klimanormalen for 1991-2020 på 143,5 timer. Sammenlignes med tiårgennemsnittet for 2011-2020 på 147,5 timer har solen skinnet 26,5 timer eller 18% over gennemsnittet. Det er den niendesolrigeste september (sammen med september 1947) siden de landsdækkende soltimestmålinger startede i 1920.

De solrigeste septemberr måneder er fra 2002 med 201 timer og 2016 med 200,7 timer. Bundrekorden for september er fra 1998 med 74 timer.

Top-10 for septembers soltimer er:

- 1) 201/200,7 timer (2002,2016)
- 3) 195 timer (1959)
- 4) 193 timer (2004)
- 5) 188 mm (2006)
- 6) 182 timer (1939)
- 7) 181 timer (2005)
- 8) 175 timer (1936)
- 9) 174/174,0 timer (1947,2023)**

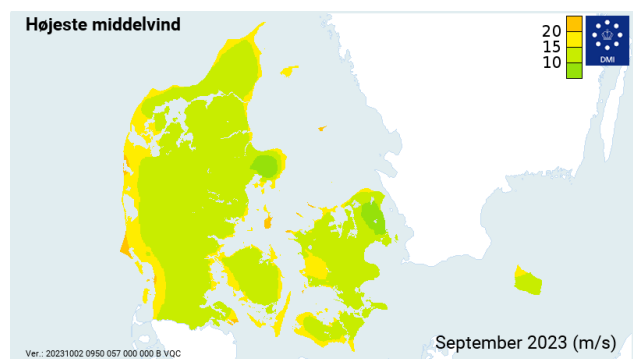
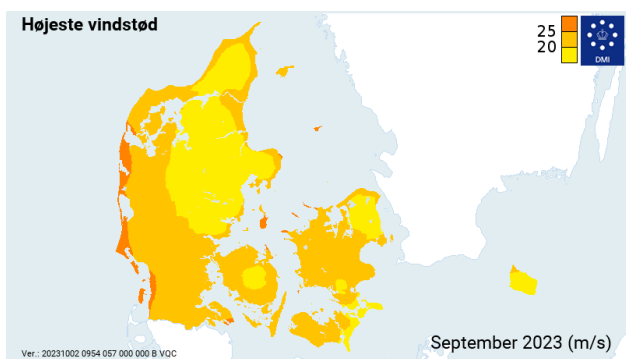
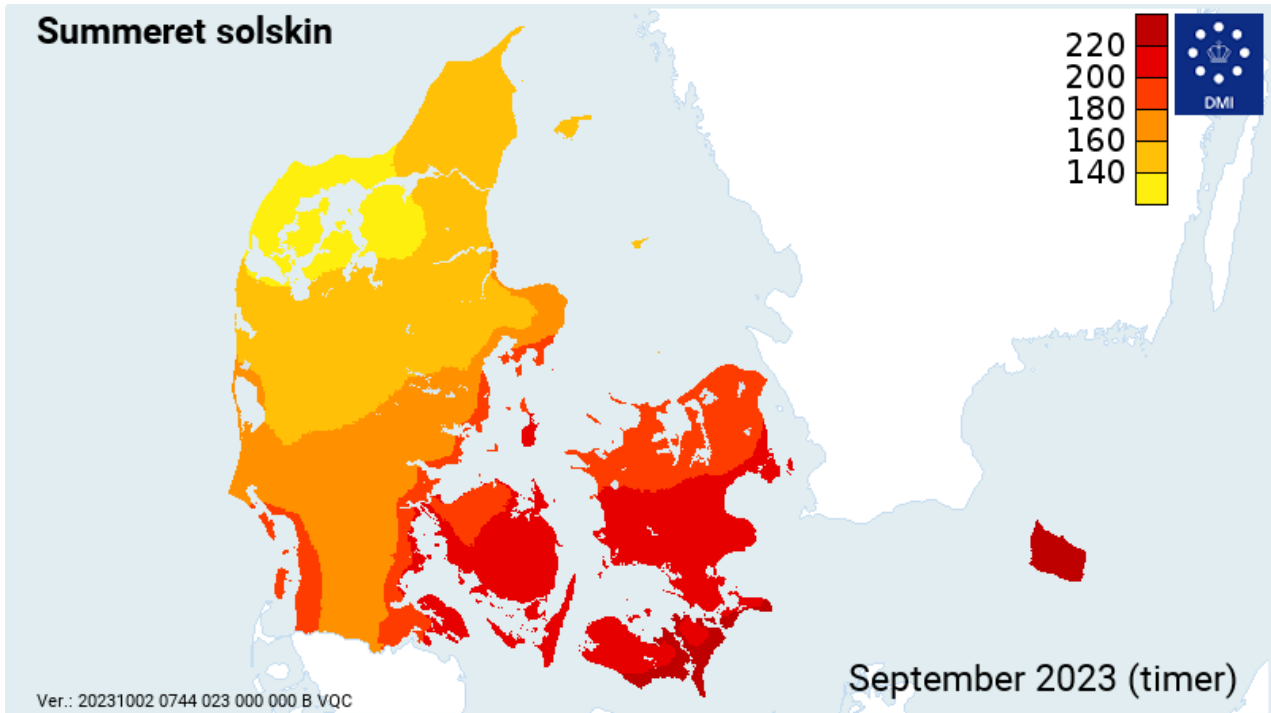
Siden 2011 har solskinstallene (timer) for september i Danmark set således ud:

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
134,2	117,8	136,1	171,1	163,7	200,7	118,9	135,5	133,1	164,2	129,5	159,0	174,0

Mest sol fik klimaregion Bornholm med 228,7 timer i gennemsnit. I klimaregion Nordjylland kom der mindst med 144,5 timer i gennemsnit.

Månedens højeste lufttryk på 1029,3 hPa blev målt ved Nexø den 24. Månedens laveste lufttryk på 989,4 hPa blev målt ved Skagen den 19.

Månedens højeste vindstød på 29,2 m/s (stærk stormstyrke) og månedens højeste 10-minutters middelvind på 24,4 m/s (stormende kulingstyrke) blev registreret på Røsnæs den 19. Ingen storme eller blæsevejr kom på den danske [Stormliste](#).

Landstal september 2023 samt klimanormalen for 1991-2020 og gennemsnittet 2011-2020.

Parameter	September 2023	Normal 1991-2020*	Gennemsnit 2011-2020
Middeltemperatur	16,3°C	13,6°C	13,9°C
Nedbør	54,5 mm	74,7 mm	82,6 mm
Soltimer	174,0 timer	143,5 timer	147,5 timer

*Foreløbig beregning ud fra publicerede landstal i årene 1991-2007.

Alle værdier i denne oversigt er kvalitetssikrede. Ved årets afslutning gennemgås data yderligere i forbindelse med udgivelse af årspublikationen "Danmarks Klima" og data kan derved ændres.

For mere information henvises til dmi.dk.

*Af klimatolog Frans Rubek
© DMI, 11. oktober 2023*